

Sanacija vetroloma – individualen pristop v primeru majhne gozdne posesti

Tomaž Gerl¹, Jurij Beguš²

Prispevek obravnava uspešno sanacijo vetroloma velikih razsežnosti na področju, kjer prevladuje majhna gozdna posest. Julija 2008 je orkanski veter uničil okoli 800 ha gozdnih sestojev v občini Gornji Grad. Od tega je bilo čez 200 ha površin popolnoma ogoljenih, na tleh pa je ostalo skoraj 150.000 m³ polomljenega lesa, pretežno smrekovine. Velik del tega je bilo poškodovanega preko mere, ki bi ekonomsko še omogočala razrez lesa na žagi. Dobrih 80% poškodovanih in uničenih gozdnih sestojev je v lasti manjših gozdnih posestnikov, preostanek pa sodi v veleposest Nadškofije Ljubljana. Povprečna velikost zasebne gozdne posesti na tem področju znaša 10 ha, pri čemer največje ne presegajo 50 ha. Posledično je škodo utrpelo 134 gozdnih posestnikov; nekateri so izgubili praktično vso lesno zalogo.

V postopku sanacije smo izvedli naslednje: celovito oceno škode, izbor primerne tehnologije poseka in spravila, popravilo obstoječe ter izgradnja nujne dodatne gozdne infrastrukture, spremembe gozdnogojitvenih načrtov za prizadete gozdne posesti, strokovno svetovanje in usmerjanje sanacije na kraju samem ter slednjič pomoč lastnikom gozdov pri pridobivanju finančnih nadomestil za nastalo škodo.

Pri sami sanaciji vetroloma so bile uporabljene različne tehnologije sečnje in spravila v odvisnosti od terenskih pogojev ter opremljenosti in usposobljenosti lastnikov gozdov, ki so znaten delež opravil izvršili sami. Načeloma smo težili k čim širši uporabi strojne sečnje v kombinaciji z ročno, razen v primerih, ko konfiguracija terena tega ni omogočala. Tudi pri pravilnih sredstvih so veljale podobne usmeritve: prevladovala je kombinacija traktorskega spravila in spravila po kolesih, zlasti s pomočjo forwarderjev. Primerno razporejanje ter usmerjanje državnih sredstev za pomoč pri sanaciji je zagotovilo nadzorovano in ciljno naravnano porabo proračunskega denarja.

Zaradi prevladujoče majhne posesti ob hkratnem ogromnem obsegu vetroloma je bilo osnovno vodilo sanacije uskladiti veliko število gozdnih posestnikov v skupni akciji za odpravo posledic neurja. Pri tem se je v vsakem posamičnem primeru upoštevalo individualno situacijo, vključujoč čim več vidikov: od samega obsega škode, terenskih pogojev za sanacijo, opremljenosti ter usposobljenosti za delo v gozdu, pa do ekonomskega vpliva na stanje in prihodnji razvoj kmetije. Individualen ter ciljno usmerjen pristop se je izkazal kot poglavitni pogoj za uspešno sanacijo vetroloma takšnega obsega.

Ključne besede: vetrolom, sanacija, majhna gozdna posest

---

¹ mag. Tomaž Gerl, Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1001 Ljubljana tomaz.gerl@zgs.gov.si

² spec. Jurij Beguš, Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1001 Ljubljana, jurij.begus@zgs.gov.si

